

Skogsstrategi 2021

Bakgrund

Ronneby kommun äger idag nära 3000 ha skogsmark. Skogsmark är enligt den definition FAO och Skogsstyrelsen använder mark som har förutsättningar att bära skog med en höjd av minst 5 meter och en kronslutenhet på minst 10 procent.

Kommunens skogsmark kan delas in i tre kategorier, **hänsynsmark** ca 1450 ha, **produktionsskog** ca 790 ha, **park- och tätortsnära skog** ca 700 ha.

I hänsynsmarken ingår de traditionella skyddsformerna som Natura 2000, naturreservat, biotopskydd, naturvårdsavtal, nyckelbiotoper, ädellövskog, hållmarker och myr. Denna mark utgörs till största delen av lövskogar.

Kommunens produktionsskog som domineras av planterad tall och gran har sin bakgrund i att kommunen 1994 tog över Blekinge Naturbruksgymnasium från Landstinget och då även förvärvade tillhörande skogsmark. Karlsnäsområdet förvärvades genom att man avyttrade ett motsvarande område i Hakarp.

Den park- och tätortsnära skogen är också en form av hänsynsmark. Där bedrivs inget kommersiellt skogsbruk utan syftet med skötseln på dessa områden är att skapa tillgänglig skog för rekreation.

Tillsammans utgör den traditionella hänsynsmarken inkluderad med park- och tätortsnära skog ca 75 % av kommunens skogbeväxande mark. Produktionsskogen utgör 25 % av kommunens skogsmark.

Skogsinnehavet är i huvudsak koncentrerat runt tätorterna i Ronneby, Kallinge och Bräkne-Hoby samt två områden runt Sjöarp och Karlsnäsgården. Utöver dessa större skogsområden finns en mängd mindre bitar utspridda i kommunen. Skogsinnehav förändras i viss mån ständigt beroende av att mark köps, byts eller säljs. Dessa förändringar handlar ofta om kommunstrategisk planering som kan gälla bostäder, företagande eller infrastruktur.

Kommunstyrelsen har det formella ansvaret för kommunens skogar. Tekniska förvaltningen ansvarar för genomförandet. För vissa reservatsformer ansvarar Länsstyrelsen och för andra Skogsstyrelsen. Skogens förändringar vad gäller arealer, tillväxt, avverkningar och annan skötsel uppdateras löpande i kommunens skogsbruksplan.

Förutsättningar

Ronneby kommuns strategidokument fokusera på ett helhetsperspektiv av skogsbruket i den kommunägda skogen. Det innebär att avkastningskrav, sociala värden och ekologiska värden viktas lika. Den största andel av kommunens skogsinnehav är avsatt som hänsynsskog där hänsyn till skogen utifrån närheten till bebyggelse och behovet av rekreation är särskilt viktig. Andra aspekter är skogsutbildningen på Blekinge Naturbruksgymnasium som innebär att planering och skogsskötsel också måste anpassas till skolans verksamhet.

Förutom de åtagande kommunen själv ställer utgör de skogliga certifieringssystemen PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification; www.pefc.org) och FSC® (Forest Stewardship Council; www.fsc.org) förutsättningar i skogsskötseln.

Certifieringen innebär att kommunen åtar sig att följa en standard som säkerställer ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart skogsbruk. I dessa system som är internationella uppstår ibland konflikt med vad som är att betrakta som skog. Vi är exempelvis skyldiga att upprätta skogsbruksplaner för områden där vi inte bedriver skogsbruk. Certifieringsorganens definition av skog skiljer sig mot vår traditionella uppfattning av en skog. Certifieringen innebär också att vi frivilligt godtar andra myndigheters skyddsformer av mark. Det kan exempelvis påverka kommunens framtida planering av infrastruktur och framtida byggplaner.

Kommunens övergripande mål

För att säkerställa en god ekonomisk avkastning parallellt med kraven på ekologiska och sociala värden bör en relativt hög volym i skogsinnehavet eftersträvas. Kommunen bör med andra ord sträva efter en hög andel äldre skog. Därigenom kan också produktionen hållas på en hög nivå. En anpassning till högre volymer kommer att innebära längre omloppstider vilket minskar andelen kalavverkad mark. En större andel äldre skog är förstås positivt också ur allmänhetens perspektiv.

Skogsskötsel nära bebyggelse och viktig infrastruktur är omgärdad av betydande restriktioner och behov av hänsyn. I praktiken innebär skogsbruk i närområden att skogsbruksinsatserna måste göras oftare och i mindre skala än i det traditionella skogsbruket. Det är inte alltid klokt att spara träd för länge. De kan utgöra risker vid exempelvis storm och det kan rent praktiskt bli mycket svårt att sköta vissa områden om skogen tillåts bli alltför stor.

Ytterligare en aspekt är skogsutbildning på Blekinge Naturbruksgymnasium. Planering och skogsskötsel anpassas efter skolans verksamhet. Det bör finnas skog tillgänglig som övningsobjekt för att man ska kunna bedriva en kvalitativt bra skogsutbildning. Även övriga grenar på naturbruksgymnasiet är beroende av en tillgänglig skog där en rad olika övningar är helt beroende av lämpliga skogsområden med sitt nät av skogsbilvägar, stigar och leder.

Det är svårt för kommunen att få ett positivt ekonomiskt utfall i alla skötselåtgärder. En stor förlust som sällan syns är när skog avverkas i förtid pga exploateringar. De flesta skötselåtgärder görs i liten skala. Det innebär att samma grundkostnader i planering och maskinflyttningar måste göras som om insatsen varit större. En tredje orsak till förhöjda kostnader är att tillgängligheten till många objekt är dålig. Virke och avverkningsrester är helt enkelt svåra att ta hand om på ett ekonomiskt fördelaktigt sätt. Exempelvis måste stora mängder transporteras på mindre fordon för att flisas på annan plats eller läggas i faunadepåer där det passar.

Klimatpåverkan

Den årliga tillväxten i Sveriges skogar motsvarar mer än tre gånger landets årliga utsläpp av koldioxid. Skog behöver koldioxid för att växa. En bra skogsstatus med täta växtliga skogar bidrar till att dämpa pågående klimatförändringar. Störst klimateffekt uppstår om virket efter avverkning använd till byggnadsmaterial eller liknande, då kommer koldioxiden att försvinna från atmosfären så länge byggnaden består.

Vi ersätter också koldioxidgenererande byggnadsmaterial som stål och betong. När virket en gång förmultnar eller förbränns tar atmosfären åter upp koldioxiden. Men även sämre alternativ användning som bränsle har en betydande positiv klimateffekt eftersom denna användning minskar det fossila koldioxidtillskottet i atmosfären.

Den kommunägda skogen i Ronneby kommun växer med ca 10 000 kubikmeter per år, vilket motsvarar ett upptag av minst 7 500 ton koldioxid. Det motsvarar 3 000 000 mil bilåkning, eller 1000 mil för 3000 bilar, vid 1 liter förbrukning/mil.

Det är alltså inga små koldioxidsänkor skogen kan bidra med. För att binda maximalt med koldioxid via skogsbruket bör tillväxten hållas hög. Skogen når i regel tillväxtmax efter 35 år, för att därefter sakta plana ut, förutsatt att skogens slutenheten hålls på den höga nivå som är normalt i svenskt skogsbruk.

Sett ur ett klimatperspektiv är den produktiva skogen där ett aktivt skogsbruk bedrivs kommunens viktigaste skog. Denna skog växer i runda tal dubbelt så snabbt och bär dubbelt så stora volymer och därmed dubbelt så mycket koldioxid per ytenhet än hänsynsskogen.

Hänsynsskogen som arealmässigt står för en betydligt större andel än den produktiva skogsmarken bidrar förstås också till ett stort koldioxidupptag. Hänsynsskogen omfattar ca 100 000 kubikmeter och tillväxer med ca 4 000 kubikmeter per år. Tillväxten och därmed koldioxidupptaget i denna skog är i avtagande. Det beror på att denna skog närmar sig sitt jämviktsläge då lika mycket skog dör och förmultnar som det tillväxer. Hänsynsskogens koldioxidupptag bidrar därmed till ca 3 000 ton koldioxid per år.

Beräkningsgrunder:

- 1 m³ ved binder mellan 750 – 1000 kg CO₂
- Förbränning av 1 m³ (1000 liter) bensin/diesel bildar ca 2500 kg CO₂

Referenser:

- 1) [Beräkna skogens klimatnytta.pdf](#)
- 2) [Det svenska skogsbrukets klimatpåverkan.pdf](#)

Brand

På Ronneby kommuns skogsinnehav är lövträd dominerande. Det ger också bra förutsättningar för skydd mot skogsbränder som kan spridas till bostadsområden, industri och infrastruktur. Det är främst granen som ofta har grenar ända ner till marken som riskerar att skapa riktigt farliga bränder, s.k. toppbränder. Även andra barrträd som enbuskar och kryptallar i nära anslutning till bostadsområden bör man uppmärksamma. Ris, buskar och träd som farit illa under ett torrår kan också utgöra hot genom att skapa förutsättningar för allvarlig spridningsrisk. Områden där brand kan utgöra allvarlig risk bör systematiskt spåras upp och åtgärdas. Historiskt sett har vi aldrig haft så mycket skog inne i och runt våra samhällen som idag. Problemet har därför inte uppmärksammats som det borde. Vi tycks också få längre och kraftigare torrperioder numera vilket också aktualiserar problemet.

Skogens rekreativsvärde

Människors hälsa och välbefinnande påverkas i hög grad av vistelse i naturen. De flesta besöken i naturen sker nära bostaden. I Ronneby har vi goda möjligheter att ge invånarna den upplevelsen. På kommunens marker finns goda alternativ till besök i skiftande naturtyper. Här finns allt från lummiga bokskogar i söder till taigaliknande barrskogar i norr.

Närheten till natur och rekreation har också stor betydelse för människors val av bostadsområde. Att få uppleva naturens rofylldhet, att motionera, att plocka svamp och bär har stor betydelse i valet av bostad. Ytterligare fritidsaktiviteter som gärna kopplas till skogen är ridning, orientering, skidåkning, cykling, vandring mm. Listan kan göras lång och det utvecklas ständigt nya aktiviteter som förläggs till naturen. Skogen är också en viktig plats för skolans undervisning.

Viltvård och skydds jakt

På flera platser i kommunen har vi problem med vildsvinsbök. Det orsakar stora kostnader på tomtmark, åkermark, idrottsanläggningar och parker. En talrik hjortstam har också fört med sig problem. Det är främst fästingar som kan leva i stor omfattning på djuren som sprids in i villaträdgårdar, parker och tätortsnära områden. Även antalet viltolyckor ökar. För skogens virkesproduktion utgör rådjuren tillsammans med älg och andra hjorddjur det största problemet. På flera områden är tall- och lövskog ett mycket bättre val än granskog men på grund av omfattande bete från hjortar och älg är annan skog än gran svår att etablera. Problematiken runt viltstammarna bör utredas och hanteras tillsammans med länsstyrelsen och lokala jägare. Totalkostnaden för de höga viltstammarna riskerar att överstiga intäkterna för kommunens skogsbruk om hela kostnadsbilden tas med.

Övergripande skogsskötselstrategi

Sociala mål och riktlinjer

- Skogen ska skötas så att goda förutsättningar för ett rikt och varierat friluftsliv skapas.
- På ca 75 % av kommunens skogsmark görs inga slutavverkningar. Arealen på våra planerade slutavverkningar på övrig mark är som regel under 2 hektar.
- Slutavverkningsåldern ska hållas hög, vilket gör slutavverkningsarealerna över tid mindre och upplevelsen av riktig skog blir mera påtaglig.
- Ris och grenar som ofta upplevs störande på friluftslivet plockas upp så långt som möjligt efter avverkningar.
- Stigar och leder återställs efter avverkningar.
- Frekvent använda stigar och leder som inte används av skogsbruket hålls om möjligt öppna i samband med avverkning.
- Kommunen ska medverka till att öka medborgarnas kunskap om skogen och dess värden.
- Användandet av så kallade skolskogar som används i pedagogiska syften ska gynnas.
- Kulturmiljöer ska bevaras och göras mer tillgängliga och synliga.
- I anslutning till friluftsanordningar samt vid gång- och cykelstråk ska hänsyn tas till trygghets- och säkerhetsaspekter. God genomsikt är viktig men även att åtgärda farliga träd som kan utgöra fara för liv och egendom ska snabbt åtgärdas.

Ekologiska mål och riktlinjer

- I kommunen ska en hög generell naturvårdshänsyn gälla.
- Skogen ska skötas så att förutsättningar för de arter och naturtyper som finns också bevaras och utvecklas.
- Naturtyper av särskilt värde som nyckelbiotoper och liknande miljöer ska bevaras och utvecklas.
- Särskild hänsyn tas till våta partier så att hjulspår kan undvikas.
- Andelen död ved i skogen bör hållas hög. Dock viktigt att denna åtgärd balanseras med framkomlighet och brandrisk i den tätortsnära skogen. Det kan vara olämpligt att spara död ved på fel sätt i anslutning till bostäder och rekreationsområden.
- Andelen lövskog som 2021 utgör ca 70 % av kommunens skogsareal ska bibehållas.
- Skogens omloppstider ska hållas hög, vilket betyder att trädens ålder bör ligga klart över lägsta tillåtna slutavverkningsålder enligt skogsvårdslagen. Detta förhållningssätt bidrar också till att öka kontinuiteten i skogsbestånden genom att minska andelen kalmark.
- Skogens stående volymer ska hållas på en relativt hög nivå.
- Naturvårdande insatser som ökar den biologiska mångfalden såsom frihuggning av grova lövträd, skogsbete och återskapande av naturliga vattenregimer ska genomföras där det är lämpligt.

Ekonomiska mål och riktlinjer

- Skogsbruket ska bedrivas på ett ekonomiskt hållbart sätt.
- Avkastningskravet ska balanseras mot de sociala och ekologiska målen.
- Normalt avverkas skog när den stående volymen inte längre täcker alternativ förräntning. Val av bästa möjliga avverkningstidpunkt är dock asymmetrisk vilket innebär att det ger en större förlust att avverka skog i förtid än att låta den stå för länge.
- På flera markområden i kommunen är tall ett fördelaktigt trädslag ur ekonomisk synvinkel. Men på grund av den omfattande viltstammen är andra träd än gran och björk svåra att etablera. Sett ur ett ekonomiskt perspektiv bör viltstammen sänkas.

Riktlinjer för skogsskötseln

Arbetsplanen har varit att dela in kommuns skogen i park-, tätortsnära- och produktionsskog. På så sätt tydliggörs planering och praktiskt genomförande över tid. Utöver dessa områden är olika typer av biotopskydd en betydande andel i kommunens skogsinnehav men här finns i regel annan ansvarig huvudman.

Syftet med uppdelningen i tätortsnära skog och produktionsskog är att de områden som utnyttjas mest för rekreation och friluftsliv ska få den mest rekreationsanpassade skötseln. En tydlig skillnad i den praktiska skötseln är att i den park- och tätortsnära skogen används sällan hyggesbruk som skötselmetod. Istället är strävan att behålla träden upp i högre ålder samt att skapa ny skog i luckor. Det produktionsinriktade skogsbruket återfinns i ytterområden som används i mindre utsträckning och på ett annat sätt av friluftslivet.

Trädens värde som virkesproduktion är inte heller det primära i detta område. Träd som sparas i dessa områden ska upplevas spännande och variationsrikedomen ska beaktas. Det är också viktigt att träden upplevs som säkra. Döda träd och grenar ska inte riskera att rasa ner där barnen leker. Torra träd och buskar ska heller inte riskera att sprida brand vid torr väderlek. En viss städning i den tätortsnära skogen är viktig för att minska brandrisken och öka säkerheten. Det kan också vara av vikt att inte skapa alltför omfattande barrvegetation i den tätortsnära miljön. Barrträd ökar brandrisken och är oftast mindre stormsäkra än lövträd då barrmassan även sitter på träden under vintern då stormar är som mest frekventa.

Ek är det mest gynnade trädslaget på kommunen marker. Att plantera ek är sällan rimligt då den stora viltstammarna medför att kostsamma och för allmänheten hindrande staket måste uppföras. Ek som ändå självetableras och överlever plantfasen är både ur ekonomisk och ekologisk synvinkel mycket intressant.

Strategisk planering

En stor del av kommunens skogsområden består av olika typer av reservat vilket innebär att dessa områden ofta styrs av skötselplaner som kommunen har svårt att påverka. Här finns ett register av olika skyddsformer från Natura 2000 till nyckelbiotoper. Oftast går dessa skyddsformer helt i paritet med kommunens skötselambitioner men ibland kan intressekonflikter uppstå. Det gäller då oftast nyckelbiotoper som gränsar till tomtmark och infrastruktur.

Ett större område där intressekonflikt också uppstått är skogarna runt Sjöarp. Där ligger nu ett större Natura 2000 område samt ytterligare planer för ett naturreservat. Konflikten består i att kommunen också driver en skogsbruksutbildning som har sitt kärnområde på samma plats.

Ett annat exempel på intressekonflikt är området för den planerade järnvägsstationen i anslutning till flygplatsen som delvis ligger på samma område som ett naturreservat.

Det är viktigt att kommunen ser till sina långsiktiga behov när olika typer av reservat bildas.

Parkskog och tätortsnära skog

Detta område som förvaltas av kommunens parkenhet ligger i anslutning till bostäder, industriområden och infrastruktur. Här finns viktiga lekområden för barnen och många av de sociala uteaktiviteterna sker i dessa områden. Områdena karaktäriseras av stigar som uppstått genom friluftaktiviteternas slitage. Det är stor variation i användandet av dessa markområden. Några skogsområden används i liten utsträckning för aktiviteter trots sin närhet till bostäder. Andra platser har sin potential i sitt utseende längs infrastukturstråk eller vid bostadsområden.

Skötsel

Skötseln av dessa områden kan se mycket olika ut beroende på syftet med området. Att exempelvis göra skogen lockande för lekaktiviteter runt ett trafikområde eller liknande kan förstås vara direkt olämpligt. Råden för skötsel av dessa områden måste beaktas i denna kontext.

Generellt kan man ändå säga att skötseln bör inriktas mot rekreation, estetiska värden, god tillgänglighet och trygghet. Vid skogsskötseln strävar man efter att skapa variationsrika skogar med bra framkomlighet. Stor hänsyn tas till de krav barn i olika åldrar ställer på skog och natur. Detta kan ske genom att klätterträd eller tätare snår och ris för kojor skapas. Hänsyn tas till de natur- och kulturvärden som finns. Skötseln ska bidra till att skapa en estetiskt tilltalande skog som lockar till besök. Då brukningsenheterna ofta är små och ligger nära bostäder utförs skogsbruksåtgärder med stor hänsyn. Skogsskötselarbetet i det tätortsnära området sker oftast mera frekvent än i övriga områden.

Teknik

Stor hänsyn bör tas till att spara spännande och intressanta träd. Man bör också sträva efter att skapa skog med variation i ålder och trädstorlek. Man bör i första hand skapa ny skog genom naturlig föryngring i uppkomna luckor. Plantering görs undantagsvis vid behov. Rövning och gallring utförs i syfte att öka tillgängligheten och för att vara trygghetsskapande genom att sikten ökar. Skötseln inriktas mot att skapa bestånd med lägre behov av kalavverkning. Slutavverkning kan göras när bestånden annars riskerar att skadas. Det kan vara granar som avverkas för att byta trädslag till mindre skadekänsliga träd, som exempelvis vid brand, storm eller andra skadeangrepp. Döda träd som riskerar att trilla ner på vägar, leder, hus eller lekområden åtgärdas. Ris städas som regel upp i dessa områden. I vissa fall kan riset läggas i högar som s.k. faunadepåer. Arbetet bör utföras när risken för markskador kan minimeras.

Produktionsskog

Produktionsskogen är splittrad på en rad områden runt om i kommunen. De större områdena finns vid Karlsnäs samt mellan Bräkne-Hoby och Sjöarp. Produktionsskogen kan förutom traditionell skogsproduktionen karaktäriseras av frekvent användning för friluftsliv, idrott och motion. Detta är en skog där olika friluftaktiviteter kan samexistera med skogsbruket.

Skötsel

Det är alltid viktigt att stigar och leder hålls öppna och är tillgängliga för friluftslivet. Avverkningsrester plockas i regel bort efter arbeten i skogen i syfte att öka tillgängligheten. Förvaltningen av produktionsskogen håller en hög generell naturvårdshänsyn. I produktionsskogen finns stora områden insprängd hänsynsskog, där inget traditionellt skogsbruk bedrivs. Det är ofta områden med speciella geologiska förutsättningar som i sin tur gett upphov till en speciell biologisk karaktär. Det är också områden där kommunen sedan lång tid sparats träd av estetiska skäl och som nu uppnått ansevärd ålder och storlek. Det kan också utgöras av större sammanhängande ädellövskogar. Denna mosaik av produktionsskog med ett stort inslag av hänsynsmark skapar en intressant rekreationsskog med förutsättningar till stora variationer av friluftaktiviteter.

Teknik

En blandning mellan kontinuitetsskogsbruk och traditionellt trakthyggesbruk används i dessa områden. Den stora delen av hänsynsområdena slutavverkas förstås aldrig. Endast i barrskogen kommer trakthyggesbruk att användas, men också här i begränsad omfattning genom att storleken på avverkningsområdet begränsas. Som riktlinje kan man säga att slutavverkningar större än 4 hektar bör undvikas. Viktigt i sammanhanget är dock att det skogstillstånd vi har att arbeta efter inte alltid gör det möjligt att uppfylla denna ambition. Under de senaste 5 åren har endast en slutavverkning överstigit 4 ha och det pga barkborreskador. Den genomsnittliga slutavverkningsarealen är under 2 hektar. Genom att jobba med mindre areella avverkningar kan också naturlig beståndsförnyring i högre grad användas.

En annan viktig parameter att jobba med är skogens ålder. Genom att öka slutavverkningsåldern i bestånden kommer automatiskt också andelen kalmark att minska. Granskog kan på grund av skaderisken vara svår att behålla i alltför hög ålder. Tallskog däremot kan stå betydligt längre, både med tanke på vind och andra skador. Vi har också en stor andel granskog på mark där tall lämpat sig bättre. Den historiska förklaringen till detta tillstånd är stora viltstammar som gjort det svårt att etablera tallskog. Då viltstammarna även fortsättningsvis är stora är det en utmaning att växla till tallskog på dessa marker.

Ett annat konfliktområde mellan produktion och rekreation inom skogsbruket är stigar och leder i skogen. De flesta stigar och leder som idag används i rekreationssyfte är en gång skapade som drivningsvägar av skogsbruket. De ligger också på den mark som har bäst bärighet för tunga maskiner. Även på den tid man använde häst var bärigheten viktig. Ibland har man anlagt nya transportvägar på dålig mark samtidigt som vandringsleder och stigar på den goda bärigheten vuxit igen eftersom skogsbruket inte längre håller dessa öppna. En bättre lösning är ofta att skogsbruket använder de traditionella stigarna och lederna för sin verksamhet som ändå över tid är mycket begränsad. Det är förstås viktigt att lederna återställs efter utfört arbete. Men att stigar och leder brukas är ofta till gagn för såväl skogsbruk som rekreationsverksamhet. I samband med röjnings och gallringsarbete kan det ibland också vara lämpligt att röja fram nya stigar för att öka möjligheterna till friluftsliv.

Hänsynsmark

Kommunens hänsynsmark omfattas av fyra större reservat i form av Natura 2000 och Naturreservat. Det är Sjöarp - Nässjön, Brunnskogen, Järnavik och Södra Brunnskogen. Därutöver finns en hel rad skyddsformer som biotopskydd, naturvårdsavtal, ädellövskogar, nyckelbiotoper, hållmarker och myrmarker. Dessa marker är oftast avsatta av biologiska skäl. Södra Brunnskogens naturreservat är främst ett rekreationsreservat.

Skötsel

Skötsel av dessa områden ligger i huvudsak på Länsstyrelsen eller Skogsstyrelsen. Södra Brunnskogen utgör ett undantag. Detta reservat är ett kommunalt reservat där skötseln ligger på kommunens parkavdelning. En kommunal skötselplan är framtagen för området.

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus.

Natura 2000 området Sjöarp-Nässjön, 160 ha

Ädellövskogarna i Sjöarp är en nordlig utpost av det kustnära ädellövskogsområdet i mellersta Blekinge. Området är beläget i ett utpräglad sprickdalslandskap med relativt stora topografiska variationer. Variationsrikedomen är stor med ideliga växlingar mellan ekblandskogar, bokskogar, artrika lundar, en- och kratteksbevuxna hållmarker, betesmarker, bryn och rester av slätterängar. Större delen av skogsbestånden är olikåldriga med en väl utvecklad skiktning.

Området togs ut till Natura 2000 av Länsstyrelsen i Blekinge år 2005, bevarandeplan för området är dock ännu inte färdigställd. Skötseln av området ligger därför till stor del ännu i träda.

Natura 2000 området Brunnskogen, 72 hektar

Brunnskogen är ett tätortsnära skogs- och parkområde med höga kultur- naturvärden. De skogliga delarna har med sydsvenska mått mätt tämligen opåverkad natur. Området omfattar flera olika skogstyper. Karaktäristiskt för Brunnskogen är näringsfattig bokskog med inslag av värdefull död ved i form av högstubbar och lågor. Högplatån runtom Trollsjön domineras av näringsfattig ekskog med flera hållmarkspartier. I de nordvästra och norra delarna finns hävdade markerna med hamlad ask och ekhagmark samt en relativt nyanlagd våtmark som idag betas av får.

Området är avsatt som kulturresevat 2003 och med skötselplan från 2015. I föreskrifterna regleras natur- och kulturvårdsförvaltningen samt allmänhetens rättigheter och skyldigheter. Reservatet förvaltas av Ronneby kommun i samråd med Länsstyrelsen genom en styrgrupp för Ronneby Brunnsparck.

Natura 2000 området Järnavik, 152 hektar

Järnavik är ett område med höga naturvärden och rika kulturhistoriska värden. Naturvärdena utgörs av en mosaik av ädellövskog, hållmark, betesmark, ängsmark, åkermark, kärr och strandängar i en kuperad terräng med markerade höjdryggar och vackra berghällar. I delar av området finns gamla och grova träd med en artrik flora och fauna.

Området är avsatt som naturresevat 1971 och med skötselplan från 1974. I föreskrifterna regleras naturvårdsförvaltningen samt allmänhetens rättigheter och skyldigheter. Reservatet förvaltas av Länsstyrelsen i Blekinge län.

Naturresevat Södra brunnskogen, 157 hektar

Syftet med naturresevatet Södra Brunnskogen är att bevara ett tätortsnära område med höga natur- och rekreationsvärden. Området ska utvecklas för friluftsliv, pedagogiska syften och rekreation samtidigt som de skogliga naturvärdena bevaras och höjs.

Reservatet har sedan brunnssepokens dagar utnyttjats som strövområde. Här finns äldre stigar med trappor och stenmurar som ibland har öppningar för stigarna. Södra Brunnskogen har idag ett omfattande system med stigar. Reservatet används i dag främst som tätortsnära strövområde för rekreation och friluftsliv. Flera föreningar bedriver idag verksamhet i området.

För skötsel av området finns plan antagen av KF, 2010-06-17, ”Skötselplan för naturresevatet Södra Brunnskogen”. Kommunens parkavdelning ansvarig för genomförandet av skötselplanen.

Demokrati och lokalt inflytande

Kommunen ska verka för lokal förankring i skötsel av skogen. Föreningar som vill använda skogen ska bemötas positivt. Kommunen ska även ha en positiv inställning till anordningar som skogens användare vill anlägga. Verksamheten ska vara långsiktig och förenlig med andra användare och inte strida mot övriga mål. En plan bör upprättas över befintliga och planerade friluftsanläggningar. Exempel på anläggningar som här avses, kan vara Karlsnäs friluftsanläggning och Salsjöstugans med aktivitetsslingor eller Naturrum i Brunnsparken.

För att öka det lokala medinflytandet i kommunens skogsskötsel krävs information för att göra människor uppmärksamma på den resurs skogen utgör. Det behöver även finnas bra information och möjlighet till dialog i samband med åtgärder. Kommunen ska därför följa nedanstående rutiner vid åtgärder i skogen.

- En strategisk planering av avverkningar på kommunal mark görs. Hur den operativa planeringen därefter genomförs beror på rådande omständigheter såsom väder och vind, uppkomna skadelägen och förändrade prisbilder.
- Vid större åtgärder som kan påverka boenden i området eller rekreation och föreningsaktiviteter tas adekvata kontakter med berörda. I enlighet med certifieringen FSC ska samråd ske med berörda intressenter.